

ECB tvrdí, že hotovosť „nie je vhodná“ pre digitálnu ekonomiku, odmieta obavy CBDC o súkromie. Keď vtáčka lapali, pekne mu spievali - Koniec hotovosti by znamenal beštiálne totalitné otroctvo

- CZ24 News | 26. srpna 2022

EU: V digitálnej ekonomike už hotovosť nie je užitočným nástrojom a digitálna mena centrálnej banky (CBDC) je podľa nového dokumentu [Európskej centrálnej banky \(ECB\)](#) „jediným riešením“ na pokračovanie existujúceho menového systému.

Centrálna banka eurozóny nedávno zverejnila [dokument](#) s názvom „Ekonomika digitálnej meny centrálnej banky“, v ktorom autori hodnotili dôsledky pre finančný systém a skúmali súkromie údajov a digitálne platby.

CBDC, ako napríklad digitálne euro, by bolo „jediným riešením“ na uľahčenie „plynulého pokračovania“ súčasného menového systému, uzavreli analytici. Uprostred diskusie o tom, že CBDC by obmedzili ponuku úverov a boli rušivou silou na finančných trhoch, dokument tieto obavy odmieta ako neopodstatnené.

Digitálne peniaze sú v digitálnej ekonomike rozhodujúce, poznamenala ECB.

Keďže „hotovosť stráca svoju príťažlivosť ako efektívny platobný prostriedok“, CBDC je nevyhnutným nástrojom na inštaláciu.

Zatiaľ čo výskum identifikuje nevýhody zavedenia jednotného digitálneho menového systému, ako je pomalé tempo zúčtovania, vývoj na trhu a adopcia, dokument poznamenáva, že „digitálna aktualizácia hotovosti“ je rozhodujúca pre pokrok „dvojvrstvého systému verejnej správy“ a súkromných peňazí.

V konečnom dôsledku má vraj hotovosť „veľké ekonomické náklady bez jasných výhod“, takže „konštrukčne nie je „vhodná“ pre digitálny vek.

Digitálne peniaze môžu vyvolať obavy o súkromie, varujú autori.

Výskumníci však poukazujú na „paradox ochrany súkromia“: spotrebitelia budú v prieskumoch zdôrazňovať dôležitosť súkromia, no osobné údaje budú dávať zadarmo alebo výmenou za malé odmeny.

„Z hľadiska verejnej politiky si tieto pozorovania vyžadujú ďalšiu skepsu týkajúcu sa schopnosti trhových síl dosiahnuť efektívnu úroveň ochrany súkromia,“ uvádza správa.

Dokument tiež odmieta kryptomeny a stablecoiny a nazýva ich „hrozbou pre menovú suverenitu“.

Privítala pracovnú skupinu prezidenta Joea Bidena pre digitálne aktíva, ktorá dala dohromady regulačný rámec pre krypto sektor, ako aj nespočetné množstvo ďalších regulácií, ktoré sa zvažujú

na celom svete.

„Tieto návrhy by priniesli nové formy digitálnych peňazí do regulačného obvodu a pomohli by vyriešiť niektoré z hlavných problémov súvisiacich s menovou suverenitou a finančnou stabilitou,“ uvádza sa v novinách.

Vzostup CBDC

Mnohé vlády a centrálné banky na celom svete študovali CBDC ako potenciálneho nástupcu alebo doplnku fyzických peňazí.

V januári napríklad Federálny rezervný systém [zverejnil](#) diskusný dokument s názvom „Peniaze a platby: Americký dolár vo veku digitálnej transformácie“. Skúmal klady a zápory možného amerického CBDC.

Pri predkladaní svojej polročnej správy o menovej politike Kongresu v júni predseda Fedu **Jerome Powell** odporučil, že digitálny dolár je „niečo, čo musíme ako krajina preskúmať“, čo „by nemalo byť straníckou vecou“.

„Je to veľmi dôležitá potenciálna finančná inovácia, ktorá ovplyvní všetkých Američanov,“ povedal Výboru Snemovne reprezentantov pre finančné služby. „Naším plánom je v nadchádzajúcich rokoch pracovať na politickej aj technologickej stránke a v určitom okamihu prísť do Kongresu s odporúčaním.“

Dodal, že ak by Spojené štáty mali vytvoriť digitálny dolár, musela by ho vydať federálna vláda a nie súkromná inštitúcia.

„Jednou otázkou okolo CBDC je, či chceme, aby sa súkromný stablecoin stal digitálnym dolárom? Myslím, že odpoveď je nie,“ povedal Powell. „Ak máme mať digitálny dolár, mali by to byť peniaze garantované vládou, nie súkromné peniaze.“

Kongres požaduje rýchlejšiu akciu v súvislosti s digitálnym dolárom. Dvojstranná skupina členov Kongresu vyzvala Fed, aby urýchlil prácu na CBDC.

„Keďže krajiny po celom svete súťažia o nasadenie digitálnych verzií svojich vlastných mien, Amerika nemôže zostať pozadu,“ uviedol Waters vo [vyhlásení](#) v máji pred vypočutím o výhodách a rizikách CBDC.

Minulý mesiac prezidentka ECB **Christine Lagardeová** presadzovala digitálne euro a uviedla, že digitalizáciou oficiálnej meny v 19 z 27 členských štátov Európskej únie možno „dosiahnuť“ stabilitu a prístup verejnosti.

Digitálne euro by podľa Lagardeovej hotovosť skôr doplnilo, než aby ju nahradilo. Poukázala tiež na to, že CBDC by bola úspešná len vtedy, ak by sa zaoberala potrebami spotrebiteľov a podnikov a zabezpečila, aby boli od začiatku zavedené záruky ochrany súkromia.

To, čo Lagardeová napísala v [blogovom príspevku](#), zaistuje, že digitálne euro „slúži ako kotva pre celý platobný systém“.

USA, Európa prijmu digitálny jüan?

Ale zatiaľ čo Spojené štáty a Európa sa možno pokúšajú prevziať vedúcu úlohu v takej kritickej otázke v globálnom menovom systéme, trhoví analytici poznamenávajú, že vyspelé ekonomiky môžu

reagovať na kroky Číny.

Po siedmich rokoch intenzívneho štúdia uvoľnila Čínska ľudová banka (PBoC) v roku 2021 digitálny jüan. E-jüan je CBDC, ktorý sa snaží nahradiť časť hotovosti, ktorá je v súčasnosti v obehu, keďže fyzické peniaze používa menej čínskych spotrebiteľov. Odhaduje sa, že hotovosť predstavovala v roku 2020 [približne](#) jednu štvrtinu transakcií na mieste predaja, čo je pokles z takmer 75 percent v roku 2012.

Niektorí tvrdia, že Peking sa snaží rozložiť globálny menový systém, ale predstavitelia tvrdia niečo iné.

Počas vystúpenia na fóre v Šanghaji v decembri 2020 bývalý šéf PBoC **Zhou**

Xiaochuan [poznamenal](#), že hlavným cieľom je technológia, nie menová prevaha. Richard Turrin, autor knihy „Cashless: China’s Digital Currency Revolution“, však v marci pre CNBC [povedal](#), že digitálny jüan by mohol v nasledujúcom desaťročí ohroziť americký dolár v medzinárodných obchodných dohodách.

Pamätajte, že Čína je najväčšou obchodnou krajinou a pri nákupe vecí z Číny uvidíte, že digitálny jüan pomaly vytlačí dolár

povedal. „Ak pôjdeme o päť až desať rokov von, áno, digitálny jüan môže zohrať významnú úlohu pri znižovaní používania dolára v medzinárodnom obchode.“

Jüan sa stal jednou z najobľúbenejších mien v cezhraničných transakciách v roku 2021 a predstavuje 2,7 percenta globálnych platieb, čo je podľa januárových [štatistík](#) Spoločnosti pre celosvetové medzibankové finančné telekomunikácie (SWIFT) najviac za posledných šesť rokov. Americký dolár predstavoval viac ako 40 percent medzinárodných transakcií.

Akýkoľvek pokus o zosadenie amerického dolára ako hlavnej medzinárodnej rezervnej meny by si vyžiadal čas. [Podľa údajov](#) o zložení oficiálnych devízových rezerv (COFER) Medzinárodného menového fondu (MMF) tvorili doláre v prvom štvrtroku 2022 takmer 60 percent rezerv. Yuan predstavoval menej ako 3 percentá.

Ponúkajú CBDC riziká?

Ale zatiaľ čo mnohí tvorcovia verejnej politiky sú nadšení z perspektívy CBDC, kritici uznávajú, že existuje veľa nevýhod.

Primárnym rizikom pre CBC je narušenie súkromia. Či už federálnou vládou alebo orgánmi činnými v trestnom konaní, štát môže monitorovať každú finančnú transakciu spotrebiteľa. Rovnako ako v prípade celoštátneho systému kreditného skóre v Číne, odborníci varujú, že nie je ťažké vidieť, ako vláda zavádza digitálne peniaze, aby uľahčila inštitúciu programov sociálneho monitorovania.

[„Koniec hotovosti a insta-analýza finančných transakcií umožňuje dohľad, štátnu kontrolu a v konečnom dôsledku sociálne inžinierstvo v takom rozsahu, aký sa nikdy nepovažoval za možný.“](#) [poznámenáva](#) šéf stratégie nadácie pre ľudské práva **Alex Gladstein**.

„Keď vláda môže odobrať finančné privilégiá za zverejnenie nesprávneho slova na sociálnych sieťach, vyslovenie nesprávnej veci v telefonáte rodičom alebo zaslanie nesprávnej fotografie príbuzným, jednotlivci sa sami cenzurujú a sú mimoriadne opatrní.“

Týmto spôsobom môže kontrola nad peniazmi vytvoriť sociálny chladiaci účinok

Ďalším faktorom je rýchlejšie prijímanie menových politík, najmä v časoch krízy, akou je pandémia koronavírusu.

„Prechod tiež zjednodušuje vykonávanie menovej politiky – centrálna banka môže okamžite zmeniť ponuku vydaním alebo zrušením kódov na svojich vlastných účtoch,“ [napísal Ajay Mookerjee](#) v Harvard Business Review.

„A platbou úrokov z držby CBDC však centrálna banka môže priamo prenášať menovú politiku na domácnosti namiesto toho, aby ovplyvňovala sadzby komerčných vkladov prostredníctvom sadzieb, ktoré ponúka bankám na ich rezervných účtoch v centrálnej banke.“

Hoci zástancovia tvrdia, že by to mohlo podporiť finančný systém, Svetová banka varovala, že v skutočnosti ohrozuje „finančnú integritu“ dnešnej bankovej infraštruktúry.

„Zavedenie CBDC by mohlo narušiť existujúcu štruktúru finančného sprostredkovania. Okrem toho v závislosti od dizajnu a kontextu krajiny môže CBDC predstavovať riziko pre finančnú stabilitu, finančnú integritu, ochranu údajov a súkromie a kybernetickú odolnosť,“ vysvetlila Svetová banka vo svojej [správe](#) „Južná Ázia Economic Focus“ v apríli.

V konečnom dôsledku sa CBDC môže ukázať ako nákladná investícia, ktorá nedokáže dosiahnuť nič podstatné, hovorí Centrum pre európsku reformu.

„Bez rozsiahleho prijatia bude CBDC drahým neúspechom a málo prispeje k dosiahnutiu cieľov centrálnych bánk,“ [uviedol vedúci výskumu Zach Meyers](#). „EÚ by sa nemala nechať rozptyľovať vyhlídkou na digitálne euro – čo môže znieť pôsobivo a vzrušujúco, ale môže poskytnúť Európanom niekoľko výhod, ktoré si už teraz nemôžu užívať.“

Keďže viac krajín posudzuje CBDC a iné trhy, ktoré ich už implementujú do štruktúry svojich ekonomík, monetárny experiment sa môže odohrávať v reálnom čase.

AUTOR: Andrew Moran

[ZDROJ](#)

Překlad: SK Správy